

Vlaak 12, 8321 RV Urk,
Tel: 0527 - 684141
Fax: 0527 – 684166
Email: info@visned.nl
Website: www.visned.nl

Aan: de leden van VisNed,

Urk, 1 december 2017

VisNed: met uitkomst EU-Noorwegen kunnen we verder

VisNed is tevreden met de resultaten die deze week in Bergen zijn bereikt. Voor schol is de korting van 35% naar 15% gegaan. En bij kabeljauw wordt de totale TAC voor Noordzee en Skagerak, met 13% verhoogd. Ook voor andere soorten in de Noordzee en Skagerrak werd overeenstemming bereikt.

Deze week was in het Noorse Bergen de jaarlijkse onderhandelingen tussen de EU en Noorwegen over de vaststelling van de TAC's voor de bestanden in de Noordzee en het Skagerrak die gezamenlijk beheerd worden. Vrijdagmiddag is een compromis bereikt waarmee de Europese Commissie, de lidstaten en Noorwegen konden instemmen. Namens de NL-kottersector was Geert Meun in Bergen aanwezig. Vanuit kotterperspectief bezien is VisNed tevreden over de uitkomst van deze onderhandelingen.

TAC's

Bij de vaststelling van de TAC's wordt het principe toegepast dat zo spoedig mogelijk maar uiterlijk in 2020 MSY gerealiseerd moet zijn. Tijdens deze onderhandelingen bleek dat bij de soorten kabeljauw, wijting en schol op grote problemen te stuiten. Vandaar werd bij deze soorten gekeken of er afgeweken kon worden van het (te) strakke ICES-advies.

Schol

Om bij schol MSY in 2018 te bereiken stelt ICES voor een korting toe te passen van 35%. Voor VisNed maar ook voor vele anderen blijft het onbegrijpelijk dat bij een stock die er zo goed voor staat en waarbij uit wetenschappelijke informatie blijkt dat deze blijft stijgen, een dergelijke grote korting doorgevoerd moet worden. Dat je in zo'n situatie überhaupt moet spreken over een korting is eigenlijk al van de gekke.

Maar dit alles vindt zijn oorzaak in de zeer scherpe, zeg maar onrealistische MSY-referentiepunten. En de politiek heeft beheer volgens MSY nu eenmaal vastgelegd in het Gemeenschappelijk Visserijbeleid en dat veeg je zomaar niet van tafel.

Maar gelukkig waren Commissie en lidstaten bij schol bereid om richting MSY meer flexibiliteit toe te passen.

In het begin van de week lag er een korting van 20% op tafel wat voor ons echt een brug te ver zou zijn ook omdat wij op basis van een, door WMR op verzoek van VisNed, opgesteld document aan konden tonen dat met een korting van 10% in de komende jaren MSY ook gerealiseerd wordt. In een ultieme gezamenlijke actie van LNV en NL-aanvoersektor richting Commissie en lidstaten kon de korting verder gedempt worden tot 15%.

Nogmaals; bij schol moeten spreken over een korting is eigenlijk bizar, daarover is iedereen het wel eens, maar je zit met de afgesproken beheersregels en een ICES-advies. En onder deze omstandigheden een korting van 35% te minimaliseren tot 15% is een resultaat waar we, alles afwegende uiteindelijk verder mee kunnen. En wat belangrijker is; hiermee kan de vloot in 2018 mee uit de voeten. De korting van 15% geldt ook voor schol in het Skagerrak.

Rondvissoorten en haring

Voor kabeljauw ligt er een wat moeilijk ICES-advies vooral ook omdat de top-ups niet altijd even duidelijk zijn. Aangezien deze soort volgend jaar volledig onder de aanlandplicht komt moet er extra quotum worden toegekend en daarbij heeft Noorwegen de nodige moeite. Uiteindelijk is overeengekomen om de totale TAC, inclusief discards i.v.m. de aanlandplicht, met 13 % te verhogen.

Wijting komt in 2018 ook onder de aanlandplicht en mede daardoor wordt de TAC 2018 substantieel verhoogd, met 38 %.

Voor de voor ons minder belangrijke soorten schelvis en koolvis werden eveneens verhogingen afgesproken. Alle aanvoer van schelvis zit inmiddels onder de aanlandplicht en het ICES-advies om de TAC met 24 % te verhogen is overgenomen. Koolvis wordt met 12,5 % verhoogd. Haring wordt volgens Fmsy met 25 % verhoogd.

De TAC's voor de gedeelde bestanden voor de Noordzee en het Skagerrak zijn definitief vastgesteld, waarbij de aanpassingen er als volgt uitzien:

Soort:	Wijziging t.o.v. 2017:	TAC 2018 in tonnen
Schol	-15%	112.600
Kabeljauw incl SK en VIId	13%**	43.200
Wijting	38%	22.000
Schelvis	24%	41.800
Koolvis	12%	105.800
Schol Skagerrak	-15%	12.800
Haring Noordzee	25%	601.000

**Noordzee-Kabeljauw wordt met 10 % verhoogd en Skagerrak-kabeljauw met 39 %.

Een ander belangrijk onderhandelingspunt is de jaarlijkse uitruil van vangstquota. Het grootste onderdeel in deze ruil is het aanbod van Noorwegen in de vorm van Arctische Kabeljauw (Barentszee) waarvoor de Noren het liefst Blauwe wijting in EU-wateren terug wil. En daarbij spelen nogal tegengestelde belangen tussen degene die "betalen" in Blauwe wijting en "ontvangen" in de vorm van kabeljauw in de Barentszee. Dat zijn niet dezelfde landen c.q. vissersvloten.

Uiteindelijk kwam er ook op dit punt overeenstemming, grotendeels in dezelfde verhoudingen als vorig jaar en kon het EU-Noorwegen-akkoord volledig afgerond worden. In de ruil zit op ons verzoek sinds 2016 geen schol meer wat ook gecontinueerd is. Wel is opnieuw 10 ton Noordzee-tong van de EU naar Noorwegen afgesproken.

Tong en tarbot

Zoals bekend wordt tijdens EU-Noorwegen niet onderhandeld over de TAC's voor Noordzee-tong en de geassocieerde bestanden, zoals tarbot/griet. Vaststelling van deze TAC's komt aan de orde tijdens de Visserijraad van 11 – 12 december as.

Brexit

Officieel stond het niet op de agenda maar het is duidelijk te merken dat ook deze EU – Noorwegen-onderhandelingen onder invloed raakt van de aanstaande Brexit. Vanuit het VK (Engeland – Schotland) waren uitgebreide delegaties aanwezig, van de industrie zelfs 16 personen. De EU-delegatie had geen mandaat om zich over Brexit uit te spreken maar Noorwegen deed dat wel. In een presentatie gaven de Noren aan dat er in hun ogen nogal wat gaat veranderen en dat zij hiervoor in de toekomst graag een speciale Visserijcommissie willen oprichten met daarin de 3 partijen EU – NW –VK die vergaande bevoegdheden op het gebied van het visserijbeheer moet krijgen. "In een nieuw drie-partijen omgeving zullen we nieuwe juridische en institutionele structuren moeten opzetten", aldus de Noren.

De presentatie bevatte ook de mening van Noorwegen over welke beginselen toekomstige samenwerking moeten schetsen: respect voor verschillende uitgangspunten voor de managementsystemen van de partijen, met andere woorden, rekening houdend met de Noorse visserijregeling, het Gemeenschappelijk Visserijbeleid van de EU en het nu nog onbekende Britse managementplan.

Waardering

In deze EU-Noorwegen-ronde werd het ministerie van LNV vertegenwoordigd door Herman Sniijders en Marco van Riel. VisNed zegt beide mannen hartelijk dank voor hun inzet en wij zien terug op een heel constructieve en prettige samenwerking.

Minister Schouten maakt kennis met visserijsector

Afgelopen maandag viel de visserij de eer te beurt als één van de eerste sectoren de nieuwe minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit Carola Schouten op werkbezoek te mogen begroeten.

De minister had flink de tijd voor ons genomen. In een vier uur durend programma werd een bezoek gebracht aan een pulskotter (waar zij zelf de prikkels van een pulstuig voelde) en een trawler. Uiteraard werd de hele aanvoersector belicht waarbij er aandacht was voor de kleinschalige visserijen.

Het werkbezoek werd afgesloten met een Bestuurlijk Overleg waarin de actuele onderwerpen zoals Aanlandplicht en Brexit werden besproken. Onderwerpen die de minister natuurlijk ook besprak met actieve vissers uit verschillende havens. Voor een uitgebreid verslag verwijzen wij graag naar **Visserijnieuws** van vandaag.

Constructief overleg met LNV ter voorbereiding op EU-Noorwegen en Visserijraad

Ter voorbereiding op de EU-Noorwegen onderhandelingen, die deze week in Bergen plaats vinden (zie verslag elders in deze nieuwsbrief), en de Visserijraad op 11 en 12 december te Brussel is vorige week op het ministerie van LNV een Bestuurlijk Overleg gehouden. Informatie en standpunten werden gewisseld over de wensen vanuit de sector, de NGO's en de inzet vanuit Nederland op de verschillende dossiers. Prioriteiten zijn schol Noordzee, tong, tarbot/griet, zeebaars en Kanaalwijting.

Schol

Ondanks een verbetering in de toestandsbeoordeling blijft het ICES-advies staan op een verlaging van 35% in 2018. WMR IJmuiden heeft daarom in opdracht van VisNed de gevolgen voor de stock uitgewerkt wanneer het bereiken van Fmsy niet in 2018 gerealiseerd wordt, maar uitgesmeerd wordt over meerdere jaren. Hierbij zijn verschillende scenario's berekend, variërend van -10%, -15% en -20%. Geconcludeerd kan worden dat het dempen van de korting nauwelijks negatieve gevolgen heeft voor de stock op middellange termijn. Inmiddels is ook duidelijk dat de Europese Commissie en de lidstaten bereid zijn te kijken naar een andere benadering waardoor de korting gedempt kan worden.

Tong

Het nieuwe ICES-advies geeft een verbetering van de stock voor tong. Aanvankelijk was het ICES-advies een korting van 7,5% wat de Europese Commissie ook al had overgenomen als startpunt van de onderhandelingen. Het aangepaste advies geeft een korting 2,5% en wij hebben er bij LNV op aangedrongen bij de Commissie te vragen om een aangepast voorstel.

Tarbot/griet

Verdere bestudering van het ICES-advies geeft ons volop mogelijkheden om snel de aan te voeren hoeveelheid te verhogen. Bij LNV had VisNed concreet gevraagd om snel een tussentijdse TAC-verhoging aan te vragen van 20% en voor 2018 in te zetten op een verhoging van meer dan 60 %. Daarop vooruitlopend hebben de PO's de aan te voeren weekhoeveelheid verhoogd naar 1.500 kg. Het ministerie liet weten dat beide zaken bij de Commissie zijn ingediend. Navraag bij ICES zal worden gedaan wat de gevolgen zijn voor de stock van een tussentijdse TAC-verhoging. VisNed zit dit proces met vertrouwen tegemoet. Immers, indien de TAC-verhoging dit jaar niet wordt doorgevoerd, wordt de tarbot/griet toch nog steeds onvermijdelijk bij gevangen en wordt de vloot gedwongen te blijven discarden en dat wil toch niemand. Wij rekenen op voldoende realiteitszin bij iedereen die hierover een besluit moet nemen.

Zeebaars

Hierbij werd verwezen naar het aparte overleg dat een dag eerder had plaatsgevonden. Uit dit overleg staat elders in deze nieuwsbrief informatie.

Kanaalwijting

Voor wijting in de westelijke wateren heeft Nederland maar een beperkt quotum en voor de bijvangst van wijting in het Engelse Kanaal door onze fly shooters zijn wij in hoge mate afhankelijk van bijruilen met andere landen, met name het V.K. en Ierland. Er ligt nu een ICES-advies om deze TAC te verlagen met maar liefst 51%. Dit zal alle vloten in grote problemen brengen, zeker ook onze fly shooters want de ruilmogelijkheden zullen daardoor verdwijnen of heel marginaal worden. En met de aanlandplicht op komst lijkt een nieuwe choke-specie te ontstaan. De inzet van Nederland zal er op gericht moeten zijn om deze korting van tafel te krijgen.

Hoe werkt de besluitvorming rond pulsvisserij?

De besluitvorming in Europa is na het Lissabonverdrag ingewikkelder geworden. In de visserij is het na de GVB-herziening 2013 daar bovenop nog eens extra gecompliceerd geworden. Er zijn vier belangrijke spelers die we moeten onderscheiden: De Europese Commissie, de Europese Raad van Ministers, het Europese Parlement en de Regionale Groepen van (in ons geval Noordzee-) lidstaten. Als je er niet elke dag mee te maken hebt is dit een complex speelveld. Daarom doen we hier een poging om uit te leggen waar we staan, waar we heen gaan en welke tussenstations er zijn.

Het pulsdossier is onderdeel van de heel complexe nieuwe verordening Technische Maatregelen (TM in jargon). De huidige verordening TM dateert uit 1998. Deze is al jaren aan renovatie of vernieuwing toe.

Daartoe heeft de **Europese Commissie** na vele jaren gedegen voorbereiding in 2016 een voorstel gemaakt. Met als doel om een grote vereenvoudiging door te voeren en om de uitvoering vooral bij de **Regionale Groepen** te leggen. Logisch, want iedereen roept om "minder Brussel" en "meer Regio" in de besluitvorming. In dat voorstel van de **Commissie** werd puls als het meest onderzochte vistuig van West-Europa gepresenteerd. Een tuig wat alle duurzaamheidstesten had doorstaan. De **Commissie** wilde het gebruik permanent toestaan en de uitvoering aan de Regionale Groepen overlaten. Dat zag er dus mooi uit.

Maar de **Europese Raad (van Ministers)** gooide het eerste roet in het eten. Ze wilden de meeste vereenvoudigingen uit het voorstel verwijderen. In dat spel sneuvelde ook het voorstel om pulsvisserij vrij te geven. De **Ministers** wilden geen stap voorwaarts zetten.

Diverse landen, waaronder Nederland, waren het daar niet mee eens en stemden tegen. Maar de meeste stemmen gelden. Dus zetten de **Ministers** de terugtocht naar ouderwetse regelgeving toch in.

In het **Europees Parlement** gebeurde eigenlijk hetzelfde, maar om heel andere redenen. Daar vertrouwden een groot aantal parlementariërs (vnl. vanuit de 'groene' hoek) de lidstaten helemaal niet op dit onderwerp en zij wilden daarom zoveel mogelijk dicht timmeren. Ze

vroegen bijvoorbeeld om onrealistische eisen rondom discards etc. in de regeling opnemen. Ook wilden veel **parlementariërs** puls de nek om draaien. Uit onwetendheid en angst voor nieuwigheden. Of opgestoot door tegenstanders met ongefundeerde argumenten.

Dezelfde politici die steeds roepen dat je 'wetenschap moet volgen' schoven de rapportages nu net zo makkelijk terzijde. Bij de stemming 2 weken geleden in de **Visserijcommissie** (de visserijspecialisten in het **Europees Parlement**) bleef een compromis om puls een kans te geven gelukkig overeind. Een voorstel om puls eigenlijk alsnog de nek om te draaien haalde het net niet.

Nu gaat over die twee voor ons essentiële voorstellen, met nog ongeveer 800 andere voorstellen over die verordening TM, gestemd worden door het voltallige **Europese Parlement**. De uitslag weten we waarschijnlijk medio februari. Dan gaat de democratische trein naar een volgend station. Dan gaan de **Raad (ministers)** en **Parlement** onderhandelen. Tot er een besluit over de nieuwe verordening TM ligt. Hier is ook de **Commissie** weer bij betrokken, vandaar wordt dit de **triloog** genoemd.

Dat besluit zal per definitie een gedrocht worden. Want met het prima voorstel van de **Commissie** is eerst de **Raad** aan de haal gegaan en vervolgens heeft het **Parlement** een andere duit in het zakje gedaan. We houden ons hart vast, maar rekenen op iets van een combinatie van een bikini en een skipak, te koud in de winter en te warm in de zomer, dus het hele jaar onbruikbaar. Dit klinkt cynisch en dat is het ook. Maar tegelijk is het wel realiteit.

Als er uiteindelijk een verordening ligt, gaan we naar een volgend station. We zitten dan inmiddels in 2019 en de Britse passagiers hebben de Europese trein verlaten. Dan komt het proces wellicht bij de **regionale groepen** die de uitvoering moeten regelen. Wellicht weer onderhandelen, met Fransen, Denen en Duitsers en Belgen over het daadwerkelijke gebruik van de puls. Hoe dat dan loopt in 2019 is een groot vraagteken en met de Britten moet een aparte afspraak gemaakt worden. Kortom we hebben nog een hele weg af te leggen.

Het hele verhaal bondig samengevat

De **Raad** is niet enthousiast over Puls, integendeel. Het **Parlement** neemt hopelijk in februari een compromis over puls aan. In de onderhandelingen tussen **Raad en Parlement** moeten we afwachten wat er van puls overeind blijft. Die onderhandelingen duren waarschijnlijk tot in het najaar van 2018.

Ondertussen is ook Brexit een realiteit aan het worden. In 2019 zullen de **lidstaten** rond de Noordzee moeten bespreken hoe ze met pulsgebruik omgaan, op basis van de nieuwe verordening. Daarnaast moet het VK besluiten of en hoe ze puls gaat toestaan of niet.

Kortom: de stemming in het **Parlement** begin februari is weer een horde, maar we staan aan het begin van een lang en ingewikkeld proces. Daarbij moeten we voortdurend de vinger aan de pols houden. Voor VisNed is het dossier puls van topprioriteit. Daarom zijn we er zoveel voor op pad. We weten ons gelukkig in dit alles enorm gesteund door betrokken Euro-parlementariërs (met name Peter van Dalen en Annie Schreijer-Pierik), betrokken ambtenaren van LNV en een zeer gemotiveerde Minister Schouten.

Brexit veel vragen, veel onduidelijkheid, de klok tikt....

Als u dit leest zijn er minder dan 483 dagen tot de Brexit. Maar daadwerkelijk zijn er minder dan 310 dagen om tot overeenstemming te komen. Of er binnen die tijd een visserijakkoord ligt is twijfelachtig. Wat er straks met visserij gebeurt is nog volkomen onduidelijk. Het betekent dat we maximaal aandacht vragen voor visserij in Brussel en de lidstaten. Om dat te bespreken kwamen de leden van de European Fisheries Alliance (EUFA) in het Noorse Bergen bijeen.

De afgelopen dagen lijkt er wat beweging in de Brexit onderhandelingen te komen. Maar visserij is een dossier dat nog nergens op tafel ligt. Vanuit de EUFA vragen de gezamenlijke industrieën aan de EU-onderhandelaar Michel Barnier en aan de leiders van lidstaten om in de volgende fase van onderhandelingen de Visserij als één van de belangrijkste aandachtspunten te benoemen. Ook vragen we om voldoende rechtsbescherming. Vissers mogen niet vogelvrij worden.

Die vragen zijn ook verbonden met de voor EUFA essentiële zaken:

- 1) Vis en visserij is geen zaak van één enkel land, dat moet gezamenlijk geregeld zijn, zowel voor toegang als ook voor quota.
- 2) Vrije visserij en vrije handel zijn aan elkaar verbonden. Geen vrije toegang tot visgronden, dan ook geen vrije handel.
- 3) Een gelijke behandeling van alle eigendom van alle bedrijven. Dus: geen extra eisen en geen beperkingen voor buitenlandse eigenaren van vissersschepen onder Britse vlag.

Hoe wordt onze toekomstige relatie met het VK?

Europese vissers zitten niet op veranderingen te wachten, terwijl de Britten zo snel mogelijk van het gemeenschappelijk visserijbeleid verlost willen zijn. Tegelijk willen ze wel als PO's met quota blijven samenwerken alsof ze de EU niet uit gaan. De huidige regelgeving is hier niet op ingesteld. Daarom moet er een overgangperiode komen. En er is nog minder dan 10 maanden om die te realiseren.

Zeebaars blijft zorgenkindje

Volgens de wetenschap gaat het niet goed met het zeebaarsbestand in de Noordzee en westelijke wateren. Om het tij te keren stelt ICES voor 2018 een 0-vangst voor om dit bestand te laten herstellen. VisNed begrijpt dat er extra bescherming moet komen. Tijdens overleg vorige week op het ministerie van LNV met de stakeholders over de beheersmaatregelen heeft VisNed een pleidooi gehouden voor werkbare maatregelen en het betrekken van de sportvisserij in het bijdragen aan het herstel.

Op dit moment gelden voor beroepsvissers al stringente maatregelen. Zo mogen vaartuigen die een bodemtrawl vistuig gebruiken niet gericht op zeebaars vissen en geldt een bijvangst van maximaal 3% per dag en maximaal 400 kg per maand. Daardoor komt het nog steeds voor dat bij een bepaalde lucky trek soms duizenden kgs zeebaars gediscard moeten worden. Dankzij bizarre regelgeving een enorme verspilling die nergens toe dient.

Tijdens het overleg werd het ICES-advies en een document besproken met de resultaten van de maatregelen die tot nu toe genomen zijn, die door de Europese Commissie als onvoldoende gekwalificeerd worden. Om toch tot een omkeer in de ontwikkeling van het bestand te komen waarbij een toename wordt gerealiseerd dient de visserijinspanning met maar liefst 60 % af te nemen. Dit zou bijvoorbeeld betekenen dat de bijvangst nog maar 1% per dag mag bedragen en niet meer dan 150 kg per maand. VisNed heeft steeds gepleit voor pragmatische en werkbare regels. Echter, op dit moment, maar ook met de aanlandplicht aanstaande, is deze aanpak heel ver weg.

Discards

In de discussie heeft VisNed aangegeven dat de huidige bijvangstbepalingen discards in de hand werken. Vissers vermijden zoveel mogelijk locaties waar de kans op de vangst van zeebaars groot is maar er blijft soms sprake van een onvermijdelijke bijvangst die de 3 % of 400 kg te boven gaat.

Werkbare maatregelen

VisNed pleit opnieuw voor werkbare maatregelen. Denk bijvoorbeeld aan een bijvangsthoeveelheid op jaarbasis. Verder moeten alle kleinschalige vissers, die nog wel gericht op zeebaars vissen (handlijn, haken en standwant) gelijk behandeld worden. Vanuit VisNed hebben we aangegeven dat Nederland een relatief kleine speler is, immers alle Nederlandse visserijactiviteiten, commercieel en recreatief zorgen samen nog niet voor 10 % van de aanvoer. Het Verenigd Koninkrijk en Frankrijk zijn de grote spelers en dienen dan ook het voortouw te nemen.

Wat weten de wetenschappers?

Gesproken wordt over het sluiten van paaigebieden en Real Time Closures (RTC's) bij concentraties van zeebaars. Echter, de wetenschappelijke informatie hierover is nog onvolledige. Van verschillende kanten werd aangegeven dat de aanwas van jonge zeebaars in zee duidelijk zichtbaar is. Ook wordt er in sommige visserijen veel zeebaars gevangen die net onder de minimum maat van 42 cm zit.

Dit zijn vissen die tenminste 3-4 jaar oud zijn en VisNed heeft de vraag gesteld waarom hierover niets in het ICES-advies staat. Is dit wel opgemerkt door de wetenschap? Veel vissen die nu nog niet de minimummaat hebben duidt erop dat deze volgend jaar wel in de vang komen. Wordt de visserman dan niet met een onuitvoerbaar probleem geconfronteerd? VisNed heeft net als NetViswerk het moeten discarden als immoreel aangeduid.

Sportvisserij

Waarschijnlijk wordt meer dan de helft van de onttrekkingen aan het bestand gedaan door de sportvisserij. Beleidsmakers zouden ook deze partij mogen vragen een evenredige bijdrage te leveren aan de herstelmaatregelen.

Opnieuw is aandacht gevraagd voor controle en handhaving op zeebaars-activiteiten waarvan iedereen weet dat deze niet conform de regelgeving gaat. Veel restaurants worden bevoorrad door sportvissers die zich niet houden aan de baglimit. Als van de beroepsvisserij grote inspanningen gevraagd worden een bijdrage te leveren in het herstel moet andere zaken niet oogluikend worden toegestaan. Dat ondermijnt in ieder geval het draagvlak voor de ingrijpende maatregelen waarover tijdens de Visserijraad van 11 en 12 december as. een besluit wordt genomen.

Maanlander maakt vergelijking tussen pulstuig en Noordzeestorm mogelijk

De Werkgroep Onderzoek van de Stuurgroep Pulsvisserij, organiseerde afgelopen week een bijeenkomst waar onderzoekers tussentijds rapporteerden over de voortgang van hun werk. Justin Tiano over de impact op bodemleven, Pim Boute over impact van puls op de gevangen en de niet gevangen vissen en Prof. Adriaan Rijnsdorp presenteerde bevindingen vanuit het Benthis project. Voor het onderzoek naar bodemimpact waren z.g. 'landers' op de zeebodem gezet. Het NIOZ op Texel heeft speciale meetapparaten die op een maan- of marslander lijken en die gedurende een aantal dagen op de zeebodem gegevens verzamelen. Vanwege het slechte weer moesten die landers na het vissen langer blijven staan dan gepland. Dat leverde een mooie 'bijvangst' op.

Bij het uitlezen van de gegevens bleek dat de invloed van een zware Noordzeestorm op de zeebodem werd geregistreerd. Die bleek heel groot. Zeker in vergelijking tot een enkele beroering door een vistuig. VisNed gaat vragen om deze informatie verder uit te werken, zodat we die kunnen inbrengen in onze gesprekken met de overheid en NGO's over nut en noodzaak van visserijmaatregelen op het Friese Front tegenover deze enorme natuurlijke verstoring.

Frustratie

Weinig is zo frustrerend als weten dat je gelijk hebt, maar het niet kunnen aantonen. Vishandelaren die beweren dat je aan vis kunt zien dat ze met puls gevangen is omdat ze beschadigingen zou vertonen bijvoorbeeld. Met uitzondering van een beperkt percentage van de gevangen kabeljauw is dat aantoonbaar onjuist.

Ook horen we het verhaal dat bij pulvisserij zeewater wordt omgezet in zoutzuur vanwege een door puls opgewekte elektrolyse. Gelukkig hebben we steeds meer argumenten om de tegenstanders die deze beweringen roepen van het tegendeel te overtuigen. Daarom is het belangrijk dat we snel over meer onderzoeksgegevens beschikken.

Voortgang onderzoek bemoedigend

Het werk van de Pulsonderzoekers is – na een intensieve opstartperiode - dus in volle gang. De resultaten zijn in bewerking, maar geven op dit moment geen enkele aanleiding tot negatieve verwachtingen. We hebben afgesproken hier niet nader over te publiceren, totdat het onderzoek verder gevorderd, dan wel afgerond is.

Vorig jaar zijn over de bodemimpact gedetailleerde proeftrekken gedaan in het Friese Front, door de VisNed-leden HD 29 en UK 227. Dat gebeurde met respectievelijk een boomkortuig met wekkerkettingen en een puls tuig. Die onderzoeken lijken uitkomsten te hebben in lijn met het Benthis-onderzoek dus ook hier geen reden voor negatieve verwachtingen. Deze zomer worden de proeven herhaald op een zuidelijker gelegen bestek. Na afronding volgt nadere berichtgeving.

Het Benthis-onderzoek liet zien dat de impact van pulvisserij op de bodem veel minder is dan dat van de boomkor met wekkerkettingen. Vanwege de haakse montage, en langs-richting van de gesleepte elektroden is het sleepspoor in vergelijking met wekkerkettingen veel kleiner en veel minder diep. Dat resulteert in minder weerstand en de grote brandstofbesparing. In andere opzichten zijn de verschillen tussen beide tuigen minder significant. Maar het overschakelen op het pulstuig resulteert per saldo in een forse milieuwinst.

Blijven we ook in de toekomst vissen in de Waddenzee?

De overheid beraadt zich op nieuwe ruimtelijke ordeningsdoelen in de Waddenzee, waarbij het (mede)gebruik in dit Natura 2000 gebied centraal staat. Tijdens het "Werkatelier Gebiedsagenda Wadden 2050" in Groningen is dieper ingegaan op dit onderwerp.

Om langlopende processen te sturen moet er een 'stip aan de horizon' zijn, maar er is natuurlijk ook het nu geldend beleid. Voor de Waddenzee is dat 'natuurgebied met menselijk medegebruik'. De natuur is nu dus bepalend. Dat is niet altijd makkelijk voor mensen die op de Waddeneilanden wonen en werken, omdat nu het menselijk gebruik vaak 'de schuld' van bepaalde ontwikkelingen krijgt. Er zijn inmiddels nieuwe, meer afgewogen, inzichten en daar moet beleid op komen.

In tegenstelling tot het verleden, wil de overheid dat het beleid niet meer van bovenaf, maar vanuit de stakeholders komt. Daarom is er een klankbordgroep waar alle stakeholders in vertegenwoordigd zijn. Vanuit de visserijorganisaties is Barbara Holierhoek onze gezamenlijke vertegenwoordiger. Die groep heeft een eerste aanzet tot een visiedocument gemaakt. Dat werd in Groningen aan een grote groep mensen uit het veld voorgelegd.

Werkatelier in Groningen

In Groningen was vanuit de visserij helaas een beperkt aantal mensen aanwezig; Barbara Holierhoek er vanuit de projectgroep, Pim Visser, Barbara Rodenburg-Geertsema en Maarten Drijver waren er vanuit de sector. In een aantal parallelle sessies zijn de kansen en bedreigingen voor havens, eilanden, beheer en bestuur en visserij besproken.

VisNed ziet kansen in een goed evenwicht tussen natuur en visserij, met inzet op verminderde visserijimpact. Bedreigingen komen van zandsuppleties, baggerwerken, klimaatverandering en te rigide natuurbeleid. Ook maken we ons zorgen over het zo versnipperde beheer op de Waddenzee. Ondanks dat de visserij zo beperkt vertegenwoordigd was, konden de sector standpunten goed over het voetlicht gebracht worden. We houden de vinger aan de pols. Daarom is het zo goed dat Barbara Holierhoek namens de hele sector in het werk van deze projectgroep participeert.

Hoe verdelen we ruimte op zee?

VisNed streeft naar een 'All Inclusive' oplossing, met een volwaardige plek voor de visserij. De plek die visserij als duurzame voedselvoorzienaar verdient. Daarom is overkoepelend beleid noodzakelijk waarin de vele belangen worden meegenomen.

VisNed wordt overstroomd met initiatieven over de inrichting van de Noordzee. Zo is er een 2030 project. Er is het inrichten vaarroutering project. Er is een visie 2050 project. Het Planbureau voor de leefomgeving ontwikkelt een visie. Bij al die projecten is VisNed betrokken en allemaal gaan zo over hetzelfde: hoe verdelen we de ruimte.

Inmiddels groeit bij verschillende partijen het idee dat de discussie anders gevoerd moet worden. We moeten niet kijken naar het inpassen van Wind op Zee in het bestaande gebruik, we moeten het gehele gebruik van de Noordzee opnieuw inrichten.

Daarom is afgelopen zomer de informateur verzocht om 'Noordzeebeleid' te realiseren, waar alle ontwikkelingen worden betrokken. Het initiatief hiertoe is genomen door Floris van Hest, de directeur van stichting De Noordzee. Afgelopen week kreeg dit initiatief een vervolg. Op kantoor van VNO NCW werd met Directeuren-Generaal uit diverse Ministeries en met bestuursvoorzitters uit de Windsector, Havenbedrijven, Natte Waterbouwers, Tennet, Natuurbeschermers en Visserij overlegd. Namens VisNed was Pim Visser de gesprekspartner.

Er is een begin gemaakt met het integraal aanpakken van deze transitie in beleidsontwikkeling. Niet 'ieder voor zich' een deelbelang behartigen, maar samen bouwen aan een totaaloplossing. Een toekomst bestendig verhaal dat recht doet aan ieders belang. Dit alles onder de kundige leiding van Niek Jan van Kesteren, oud-directeur van VNO-NCW. De groep sprak af om de gezamenlijke aanpak na te streven en snel te bouwen aan een gezamenlijke kennisbasis. Daartoe worden alle openstaande kennisvragen geïnventariseerd en waar mogelijk beantwoord, eind januari worden de besprekingen vervolgd.

Wat is de juiste aanpak vanuit Visserij?

VisNed streeft naar een totale transitie. Dat betekent dat de aard en omvang van de vloot moet passen bij het nieuwe gebruik van de Noordzee. De Noordzee wordt namelijk niet alleen een energiecentrale maar ook een natuurgebied en een productiegebied van eiwit.

Wat energie betreft wijzigt VisNed de prioriteit van de strijd tegen windmolens naar oplossingen bij windmolenparken. In plaats daarvan strijden wij voor het beperken van de hinder voor de vissers. Daarbij is ook de locatie van belang. De parken moeten op plekken komen waar de visserij het minst hinder ondervindt en zo zijn ontworpen dat doorvaart en mede gebruik maximaal gefaciliteerd worden. Daar is veel geld voor nodig. Dus inpassing van een duurzame en levensvatbare sector in een nieuwe werkelijkheid in plaats van compensatie. Daarom moet visserij ook onderdeel uitmaken van het nieuwe energie akkoord.

Tenslotte het gaat om eiwit. Wild gevangen vis is duurzaam voedsel met een lage milieubelasting. De negatieve invloed van wind op zee op de voedselvoorziening moet daarom minimaal zijn. Maar wind op Zee biedt ook kansen voor andere vormen van eiwit voorziening. Zoals Viskweek, Schelpdierkweek. Kreeftenvisserij en Zeewier. Alleen leveren die kansen in onze ogen vele malen minder op dan de negatieve gevolgen van het afgenomen visgebied voor onze vissers. En daar blijft VisNed iedereen van overtuigen. En waar wordt dan voor gekozen?

MSC-certificering garnalenvisserij bijna rond

Het heeft wat voeten in de aarde gehad, maar de garnalensector en de NGO's zijn er uit. De NGO's zullen hun bezwaar tegen de MSC-certificering intrekken. Met de sector hebben zij aanvullende afspraken gemaakt over bijvangstreducties, bescherming van gebieden en het opzetten van een gezamenlijke werkgroep.

Na de bijeenkomst op donderdag 2 november in Hamburg moesten de gemaakte afspraken worden geformaliseerd in een overeenkomst, in het managementplan garnalenvisserij en in het finale rapport van de instantie die de MSC-certificering uitvoert. Dat is nu dus gelukt.

Het bericht hierover en de overeenkomst zijn deze week toegestuurd aan de onafhankelijke scheidsrechter in het MSC-proces, die al heeft bevestigd dat het bezwaar van de NGO's tegen de certificering daarmee wordt ingetrokken.

Certificeerder Acoura Marine kan nu de laatste zaken verwerken in het eindrapport en daarna kan het traject naar de MSC-certificering voor de garnalenvisserij worden afgerond.

In overleg met de garnalhandelaren en Deense en Duitse collega's probeert de CVO ervoor te zorgen dat het MSC-certificaat op dinsdagavond 12 december in Brussel - tijdens de Visserijraad - kan worden uitgereikt. Dit tijdspad is zeer ambitieus, maar in samenwerking met het Nederlands Visbureau en de VEBEGA wordt hard gewerkt om dit voor elkaar te krijgen. Woensdag 6 december zal de knoop hierover worden doorgehakt.

Binnenkort zal in een vergadering van de PAP-garnalen gesproken worden over de verdere invulling van het MSC-traject. De garnalenvissers zullen via hun PO geïnformeerd worden over de uitkomst.

PAP-regeling schol tot eind dit jaar verlengd

De PAP-commissie schol volgt de aanvoer en marktontwikkelingen van schol in Nederland en de landen rond de Noordzee. De aanvoer in de afgelopen periode in Nederland zag er, in vergelijking met dezelfde periode vorig jaar, als volgt uit:

Aanvoer en prijsvorming schol in Nederland**				
	2016		2017	
weeknr.	Aanvoer	Gemiddelde prijs	Aanvoer	Gemiddelde prijs
37	1.460 ton	€ 1,77	733 ton	€ 2,12
38	1.377 ton	€ 1,71	947 ton	€ 2,02

39	1.001 ton	€ 1,79	937 ton	€ 2,12
40	1.143 ton	€ 1,94	274 ton	€ 2,48
41	1.110 ton	€ 1,96	677 ton	€ 2,30
42	1.019 ton	€ 1,94	670 ton	€ 2,32
43	1.090 ton	€ 1,90	658 ton	€ 2,34
44	982 ton	€ 1,90	552 ton	€ 2,78
45	1.104 ton	€ 1,90	588 ton	€ 2,97
46	1.065 ton	€ 1,87	529 ton	€ 2,73
47	984 ton	€ 1,89	411 ton	€ 2,50

** zonder Breskens en Den Oever.

In vergelijking met vorig jaar blijft de aanvoer van schol duidelijk achter. Dit heeft verschillende oorzaken, de vermindering neemt onderhand zorgwekkende vormen aan. De bevoorrading van de markt staat op een verkeerde manier zwaar onder druk.

PAP-regeling

Mede gezien het bovenstaande heeft de PAP-schol-commissie besloten de verruimde regeling van 120 % te continueren. Hierdoor ziet de regeling voor de 4-weekse periode, die maandag as. 6 november ingaat en geldt tot het einde van het jaar er als volgt uit:

- Een vaartuig met een basiscontingent schol tot 500 ton mag in de 4-weekse periode week 49 t/m 52 maximaal 120 ton schol aanvoeren;
- Een vaartuig met een basiscontingent schol van 500 tot 1.000 ton mag in de 4-weekse periode week 49 t/m 52 maximaal 138 ton schol aanvoeren;
- Een vaartuig met een basiscontingent schol van meer dan 1.000 ton mag in de 4-weekse periode week 49 t/m 52 maximaal 156 ton schol aanvoeren.

Let op:

- Bovenstaande regelingen gelden ook voor de visserij in het Skagerrak.
- Vaartuigen die bovengenoemde maximale hoeveelheid voor de 4-weekse periode overschrijden worden geconfronteerd met een extra heffing van € 1,00 per kg schol.

Benutting visquota 2017

Hieronder het benuttingsoverzicht van de uitputting van de belangrijkste quota. Peildatum is 30 november 2017, dit zal betekenen dat het de aanvoer betreft tot en met week 45 van dit jaar.

In dit overzicht zijn verwerkt de uit 2016 meegenomen 10 % bij de soorten tong, schol en Noorse kreeft.

Ter vergelijking ook het overzicht van de benutting van de quota per 1 december 2016, dat is eveneens de aanvoer tot en met week 45.

Vissoort:	2017 (30-11-2017)			2016 (01-12-2016)		
	Quotum:	Vangst:	Benutting:	Quotum:	Vangst:	Benutting
Tong	12.565	8.425	67 %	10.390	8.357	80 %
Schol	56.710	27.189	48 %	59.800	28.252	47 %
Kabeljauw	1.461	585	40 %	1.537	1.219	79 %
Wijting	782	622	80 %	616	550	89 %
Tarbot/Griet	2.625	2.565	98 %	2.553	2.475	97 %
Schar/bot	0	0	0 %	11.421	3.495	31 %
Tongschar	723	271	38 %	799	371	46 %
Langoustines	1.320	1.419	108 %	1.708	1.356	79 %
Rog	229	233	102 %	221	186	84 %

PO-maatregelen:

In 2017 hebben de Nederlandse PO's in CVO-verband maatregelen genomen om de benutting van een aantal nationale quota zo duurzaam mogelijk te maken en om vroegtijdige sluiting van deze quota te voorkomen. Voor zeebaars gelden door de overheid ingestelde maatregelen. Het totaaloverzicht:

PAP-regeling schol:

Een vaartuig met een basiscontingent schol tot 500 ton mag in de 4-weekse periode week 49 t/m 52 maximaal 120 ton schol aanvoeren,

Een vaartuig met een basiscontingent schol van 500 tot 1.000 ton mag in de 4-weekse periode week 49 t/m 52 maximaal 138 ton schol aanvoeren,

Een vaartuig met een basiscontingent schol van meer dan 1.000 ton mag in de 4-weekse periode week 49 t/m 52 maximaal 156 ton schol aanvoeren.

Rog: Een vaartuig mag per visweek maximaal 40 kg rog doodgewicht per ondersoort (stekelrog, blonde rog, gevlekte rog, grootoogrog) aanvoeren. Voert het vaartuig van een of meerdere ondersoorten meer dan 40 kg doodgewicht aan dan mag dit bij elkaar maximaal **125 kg doodgewicht** bedragen. Bij overschrijding wordt een heffing van **€ 5,00 per kilo** toegepast. Deze maatregel geldt niet voor het Skagerrak.

Tarbot, griet: De maximaal aan te voeren hoeveelheid tarbot/griet per vaartuig per week of reis langer dan 7 dagen is door de PO's vastgesteld op **1.500 kg** doodgewicht. Voor deze soorten geldt ook een minimum aanvoermaat van **30 cm**. Bij aanvoer van meer dan 1.500 kg en/of kleiner dan 30 cm tarbot / griet wordt een heffing van **€ 10,00 per kg** toegepast. Deze maatregel geldt niet voor het Skagerrak.

Tongschar: voor tongschar geldt een minimum maat van 25 cm waarbij de tongschar van 25 – 27 cm moet worden gesorteerd in een aparte klasse: tongschar IIIb of tongschar IV.

Noorse kreeft: Noorse kreeft valt enerzijds onder Aanlandplicht maar tegelijk mogen ondermaatse Noorse kreeft gediscard worden onder de minimis-regeling, dus feitelijk is er niets gewijzigd t.o.v. vorig jaar. Daarom is de aanvoer en verhandeling van meer dan 35 stuks per kilogram door leden van PO verboden. Verder: max. 10% kreeftstaartjes per aanlanding.

Zeebaars: Minimum maat voor zeebaars voor alle vlootsegmenten is 42 cm. Gerichte visserij op zeebaars met sleepnetten en staandwant is verboden. Vaartuigen met gesleepte vistuigen (waaronder boomkor, twinrig, borden en fly shoot) mogen vangsten van zeebaars aan boord houden mits deze vangsten per dag niet meer bedragen dan 3 % van het gewicht van de totale vangst. De totale vangst aan zeebaars mag per maand niet meer bedragen dan 400 kg. Nederlandse handlijn- en staandwant-vissers zijn in 2017 alleen gerechtigd zeebaars aan te voeren, wanneer zij hiervoor van RVO een vismachtiging zeebaars hebben ontvangen. Daartoe gerechtigde handlijnvisserij mogen op jaarbasis maximaal 10.000 kg zeebaars aanvoeren. Staandwant-vissers mogen per maand maximaal 250 kg zeebaars aanvoeren.

Het VisNed-team.